

Näytteenotto-ohje VVOC- ja VOC-yhdisteet (haihtuvat orgaaniset yhdisteet)

Kenttänäppä-putki on laboratorion omaan laadunvalvontaan. Kenttänäppä-putkea ei poisteta foliosta tai suojahylsystä, sen suojatulppia ei avata, eikä putkeen oteta näytettä.

Avonaiset näytteenottoputket keräävät liuotinhöyryjä hyvin tehokkaasti, joten näytteenoton aikana tai sitä ennen ei tule käsitellä liottimia tai alkoholeja, esimerkiksi huopakyniä. Näytteenottoputkiin tai messinkisiin suojatulppiin ei saa tehdä mitään merkintöjä.

VVOC- ja VOC-näyte on otettava ennen mahdollisten muiden näytteiden ottoa. Esimerkiksi Andersen- tai DNA-näytteenottimella tehtävissä mikrobi-itiömittauksissa käytettävä desinfiointiaine näkyy tässä mittauksessa ja voi sekoittaa tuloksia.

Pumpun SKC 222 virtausnopeus on valmiiksi säädetty ja on pumpulle yksilöllinen. VVOC- ja VOC-ilmanäytteen keräysaika on noin 25 minuuttia, jolloin kerätty ilmamäärä on noin 3,5 litraa. Paras mittaustaikapaikka on huoneen keskeltä noin 1-1,5 metrin korkeudelta, esimerkiksi pöydän päältä.

Jokaiselle ilmanäytteelle tarvitaan oma näytteenottoputki. Yhteen näytteenottoputkeen kerätään ilmanäytettä vain yhdestä näytteenotto pisteestä. Jokaisella näytteenotto putkella on oma yksilöllinen kuusinumeroinen numerokoodinsa (esim. 032714), joka on kirjattava näytteenotto-kaavakkeeseen kunkin näytteen kohdalle.

Näytteenottokaavakkeeseen merkitään näytteenottoaika, putken numero, pumpun numero ja aloituslukema laskurista.

Näyteputken päihin ei saa koskea suojatulppien irrotuksen jälkeen.

Suojatulppa koostuu kahdesta osasta, joita ei kannata irrottaa toisistaan. Messinkiset suojatulpat poistetaan putken päistä löylyttämällä niitä varovasti. Pidä kiinni tulpan sisemmästä osasta toisella kädellä ja kierrä toisella kädellä tulpan ulompaa osaa vastapäivään, kunnes tunnet suojatulpan liikkuvan putkessa.

Suojatulppia varovasti ulospäin vetämällä voit havaita näytteenotto putken toisessa päässä putken kiertävän urarenkaan. Poista näytteenotto putken urattomasta päästä messinkinen suojatulppa ja kiinnitä putki pumppuun siinä olevan kumiletkun avulla. Vie pumppu ja siihen kiinnitetty näytteenotto putki näytteenotto paikalle ja poista suojatulppa putken urallisesta päästä. Käynnistä pumppu liikuttamalla etupanelissa olevaa kytkintä esimerkiksi kuulakärkikynällä tai pienellä ruuvimeisselillä.

Ota näytettä noin 25 minuuttia, parin minuutin heitto ajassa ei haittaa. Näytteen oton jälkeen sammuta pumppu etupanelin kytkintä liikuttamalla. Irrota näytteenotto putki pumpusta ja laita messinkiset suojatulpat näytteenotto putken päihin. Kiristä messinkiset suojatulpat sormin vääntämällä, jolloin saadaan sopiva kireys. Älä käytä työkaluja kiristykseen.

Merkitse näytteenottokaavakkeeseen pumpun lopetuslukema laskurista.

Palauta näytteenotto putki ja -välineet mahdollisimman pian Ositum Oy:n laboratorioon analyysia varten. Kääri suljetut putket loppuksi folioon tai laita suojahylsyyn ja sulje nämä vielä minigrip-pussiin. Sulje Kuljetuksen aikana putkille kannattaa valita mahdollisimman hajuton säilytyspaikka.